

رأی شماره 3126140 هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند 5 - 9 دستورالعمل ثبت نام آزمونهای ورود به حرفه مهندسان، کاردانهای فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16، 17 و 18 شهریور ماه 1401 ابطال نشد

هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

* شماره پرونده: ه/ت/ 0200186

شماره دادنامه سیلور: 140231390003126140 تاریخ: 1402/11/29

* **شاکیان:** مهرداد جباری تورچی - یاسر راستین - مهدی یوسفی - ناگو صفری - محمدباقر برزگری - منصور بهفر - حامد احمدزاده - هوشیار فیض اله - ناصر محبوبی پور - علی بهمنی - هیمن پورمند - جمال ادیب مهر - حامد قنبری تقی آباد - فرشاد زینال زاده - ایوب نیک نهاد - منصور حسینی مرچل - خسرو ابراهیمیان - محمد عطائی فر - امیرحسین مرادزاده - یعقوب مجدفر - اتابک محمدی - یاسین مام قادری - حسین رضائی - احسان آزادپور - شاهین پاچیده - رضا قربانی - رحمان نوره - رامین زینالزاده - جمال طاووسی - فرانک نمیدان - مسعود فرزانه نادر - پیمان قهرمان زاده - میلاد زینال پور - آرش تقی پور - ایرج نصیریان

* **طرف شکایت:** وزارت راه و شهرسازی

* **موضوع شکایت و خواسته:** ابطال بند 5 - 9 دستورالعمل ثبت نام آزمونهای ورود به حرفه مهندسان، کاردانهای فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16، 17 و 18 شهریور ماه 1401

* شکات دادخواستی به طرفیت وزارت راه و شهرسازی به خواسته ابطال بند 5 - 9 دستورالعمل ثبت نام آزمونهای ورود به حرفه مهندسان، کاردانهای فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16، 17 و 18 شهریور ماه 1401 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر در مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

بند 9- 5 صفحه یازده دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون پروانه اشتغال مهندسی: "همچنین به استناد جزء 18 بند "ب" ماده 91 اصلاحی آیین نامه اجرایی قانون، با احراز تخلف برای تعیین مجازات انتظامی، متخلف به شورای انتظامی استان معرفی می شود. ضمناً چنانچه پس از برگزاری آزمون با بررسی های علمی و فنی معلوم گردد که نمرات اکتسابی و پاسخ نامه ها داوطلبان هم رشته و در یک حوزه امتحانی به طور غیر متعارف مشابه و یکسان است، با تأیید دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان از این داوطلبان مصاحبه شفاهی به عمل خواهد آمد. تعیین وضعیت نهایی آزمون این داوطلبان براساس نتایج حاصل از مصاحبه مذکور بر عهده دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان می باشد و در صورت احراز تخلف نظیر موارد یاد شده به شرح فوق عمل خواهد شد"

* دلایل شکات برای ابطال مقرر در مورد شکایت:

آقایان مرتضی محمد حسین زاده و پژمان شاد نژاد به وکالت است 34 نفر که همگی مقیم استان آذربایجان غربی هستند دادخواستی را به طرفیت وزارت راه و شهرسازی (دفتر توسعه مهندسی ساختمان) و به خواسته ابطال بند 5 - 9 دستورالعمل ثبت نام آزمون های ورود به حرفه مهندسان، کاردان های فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16 و 17 و 18 شهریور 1401 تقدیم نموده و به موجب آن اظهار داشته اند و: شاکیان در آزمون محاسبات شهریور 1401 شرکت کرده و پذیرفته شده اند. اما طرف شکایت صرفاً به علت ظن و گمان و تردید در صحت برگزاری آزمون به سبب افزایش تعداد قبولی ها مانع از ادامه فرایند صدور پروانه شده است. در دفترچه راهنمای آزمون منتشر شده در شهریور ماه مواردی خارج از قانون و آیین نامه اجرایی و دستور قید شده که خارج از اختیار قوه مجریه و دفتر مقررات ملی ساختمان وزارت راه و شهرسازی می باشد که به حوزه قانون گذاری ورود کرده است. بند موضوع تقاضای ابطال با اصل 61 قانون اساسی و اصول 57 و 58 همان قانون به جهت مغایرت با اصل تفکیک قوا و همچنین ورود به بحث قضایی و رسیدگی و عدم رعایت اصل سی و هفت قانون اساسی (اصل برائت) قابل ابطال می باشد.

* خلاصه مدافعات طرف شکایت:

"خواسته شاکیان خارج از موارد مصرحه در ماده 1 قانون دیوان عدالت اداری می باشد و برابر ماده هشتاد آن قانون دلیلی بر خلاف شرع یا قانون بودن آن ارائه ننموده اند. ضمناً شکایت دیگری با مفاد مشابه توسط آقای پویا انزایی مطرح گردید که به کلاسه بایگانی 0200032 در شعبه ششم دیوان عدالت اداری مطرح گردیده است که صرفاً تفاوت آنها در تعداد شکات می باشد. اظهارات بلاوجه شاکیان ناشی از جهل و عدم اطلاع و آگاهی از وجود مقررات قانونی مقررات ملی ساختمان و اختیارات و تکالیف قانونی این دستگاه متولی قانونی ناشی از مقررات فوق از جمله ماده چهارم قانون یاد شده و مواد بیست و یک و بیست و هشت آیین نامه اجرایی آن در قضیه موضوع شکایت می باشد. مستند به ماده چهارم قانون نظام مهندسی اشتغال اشخاص به امور فنی و بخش های ساختمان و شهرسازی مستلزم داشتن صلاحیت حرفه ای است و شرایط و ترتیب صدور، تجدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می شود. که براساس ماده 42 قانون فوق این دستگاه آیین نامه مذکور را تدوین و به تصویب هیئت وزیران رسانده است. مستند به مواد 4 و 5 و 7 آیین نامه اجرایی قانون یاد شده صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی منوط به احراز شرایطی است از جمله گواهی قبولی در آزمون که این آزمون می تواند به صورت کتبی یا شرکت در مصاحبه علمی باشد. برابر ماده 28 آیین نامه اجرایی مذکور مصاحبه حضوری نیز پیش بینی شده است. با توجه به اینکه شرکت کنندگان در آزمون از راه های متقلبانه جدیدی بهره مند می شوند که امکان مراقبت و کشف تقلب آن آنها توسط مراقبین بسیار دشوار است و در مواردی که سؤالات آزمون توسط شرکت کنندگان عیناً مشابه هم پاسخ داده شده اند و در مواردی تعداد سؤال های غلط و صحیح آنها دقیقاً برابر می باشد و انجام مصاحبه در موارد این چنینی ضرورت داشته و با توجه به پیش بینی در آیین نامه مربوطه مخالفتی با مقررات موضوعه ندارد و دلیلی بر غیرقانونی بودن اقدام و این وزارتخانه ابراز نشده است."

پرونده شماره هـ ت / 0200186 مبنی بر درخواست ابطال جزء 9- 5 ذیل بند (9) با عنوان «رسیدگی به تخلفات» مندرج در صفحه 11 دستورالعمل ثبت نام آزمون های ورود به حرفه مهندسان، کاردان های فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16، 17 و 18 شهریورماه 1401، در جلسه هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی مورد رسیدگی قرار گرفت و اکثریت بیش از سه چهارم اعضا به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی نمودند:

رأی هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

به موجب ماده (4) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب سال 1374 با اصلاحات و الحاقات بعدی: «از تاریخی که وزارت راه و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل حسب مورد اعلام نماید، اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخش های ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت یادشده تعیین می شود مستلزم داشتن صلاحیت حرفه ای است. این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق پروانه اشتغال به کار مهندسی و در مورد کاردان های فنی و معماران تجربی از طریق پروانه اشتغال به کار کاردانی یا تجربی و در مورد کارگران ماهر از طریق پروانه مهارت فنی احراز می شود. مرجع صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی و پروانه اشتغال به کار کاردانی و تجربی وزارت راه و شهرسازی و مرجع صدور پروانه مهارت فنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تعیین می گردد. شرایط و ترتیب صدور، تمدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آن ها در آیین نامه اجرایی این قانون معین می شود». در اجرای حکم قانونی مندرج در فراز پایانی ماده پیش گفته، آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب سال 1375 با اصلاحات و الحاقات بعدی در مواد متعددی، شرایط صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی را پیش بینی و تعیین نموده که از جمله ی آن ها مواد (21) و (28) آیین نامه مذکور است و بر همین اساس انجام مصاحبه شفاهی در موارد قابل تشکیک و شبهه برانگیز در روند برگزاری آزمون در زمره ضوابط مصرح در آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان می باشد.

بنا به مراتب فوق، جزء 9- 5 ذیل بند (9) با عنوان «رسیدگی به تخلفات» مندرج در صفحه 11 دستورالعمل ثبت نام آزمون های ورود به حرفه مهندسان، کاردان های فنی ساختمان و معماران تجربی مورخ 23 تیرماه و 16، 17 و 18 شهریورماه 1401، در حدود اختیارات مرجع تصویب کننده آن بوده و مغایرتی با قوانین و مقررات نداشته و قابل ابطال نمی باشد. این رأی به استناد بند «ب» ماده (84) قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا 10 نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض بوده و پس از قطعیت، براساس ماده (93) قانون مذکور در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

رئیس هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

